

M. Alkaiņš
CA novads
17.09

Eksperta atzinums par Ogres upes ieteku Rīgas HES ūdenskrātuvē.

Ar Rīgas HES ūdenskrātuves izveidi Ogres upes lejtecei tika mainīts gultnes tecējums un hidrauliskā caurvades spēja. Ogres pamatgultne pie A 6 autoceļa tilta un apt. 1,0 km augstāk ir par apt. 2 – 2,5 m dziļāka par Daugavas palieni – ūdenskrātuves gultni Ogres dinamiskās ass virzienā, bet Ogres kreisais atzars lejpus A 6 autoceļa tiltam veido taisnu pagriezieni pretī Daugavas tecējumam (skat.1.attēlu). Tā kā HES ūdenskrātuves ūdens līmenis palos rada uzstādīnājumu Ogres upes apt. 1,5 km garā posmā, tad ūdens tecēšanas ātrums šajā posmā ir mazs. Savukārt augstāk palu ūdens līmeņa virsas slīpums ir liels (apt.0,2 %) un Ogres ūdens pietece rada ledus sastrēgumu veidošanos un sanesumu izsēšanos.Ogres upes lejasdaļā un Rīgas HES ūdenskrātuvē. Nelielais HES ūdenskrātuves ūdens dziļums (2 – 3 m), fizisks šķērslis – augstsprieguma elektrotīkla balsts labā krasta līcī pretī A 6 autoceļa tiltam,– sekmē ledus sablīvēšanos un nosēšanos uz grunti, nosprosto Ogres upes pieteci un veido neprognozējamus palu ūdens līmeņus Ogres upē.

Šī gada augustā, kad bija pazemināts Rīgas HES ūdenskrātuves ūdens līmenis (apt. uz 16,0 m atzīmi) uzskatāmi atklājās ūdenskrātuves piesērējums (skat.3.attēlu), kas salīdzinoši ar 2012.gada fotattēlu (2.attēls) ir ievērojammi progresējis.

Šogad novērotais pārliecinoši apliecina agrākos gados speciālistu, t.sk. “Meliorprojekts” 1994.g. darbā “Ogres pilsētas Ogres upes pavasara plūdu novadīšanas uzlabošanas priekšlikumi” izdarīto secinājumu un izteikto priekšlikumu pamatotību. Tā kā Daugavas palienē atsedzas dolomīts, tad ieteikumu par apt.600 m gara kanāla Ogres upes dināmiskās ass turpinājumā un kreisā krasta dambja veidošanu, realizēšana varbūt pašreizējos apstākļos ir ekonomiski un tehniski sarežģīta. Tomēr ūdenskrātuves kreisā krasta līča sanesumu izņemšana ar hidromehanicijas paņēmieni, pat nepazeminot HES ūdenskrātuves līmeni, nav tehniski sarežģīts un salīdzinoši dārgs pasākums.

Sanesumu un virskārtas grunts izstrāde visā šī līča teritorijā, jo sevišķi Ogres pamatgultnē un straumes dināmiskās ass virzienā, apejot augstsprieguma elektrolīnijas balstu, nepārprotami samazinās šķēršļus ledus ienākšanai ūdenskrātuvē un mazinās palu ūdens līmeņus Ogrē. Šeit ar zemessūcēju izstrādāto grunti ieteicams novietot jau tagad izveidojušās pussalas apkārtnē, veidojot straumvirzes būvi ar virsas atzīmi virs augstākā ūdens līmeņa ūdenskrātuvē, kas daļēji novirzīs ūdens plūsmu un ledu ledus iešanas laikā no Ogres upes ietekas. (Skat. 4. un 5.attēlus).

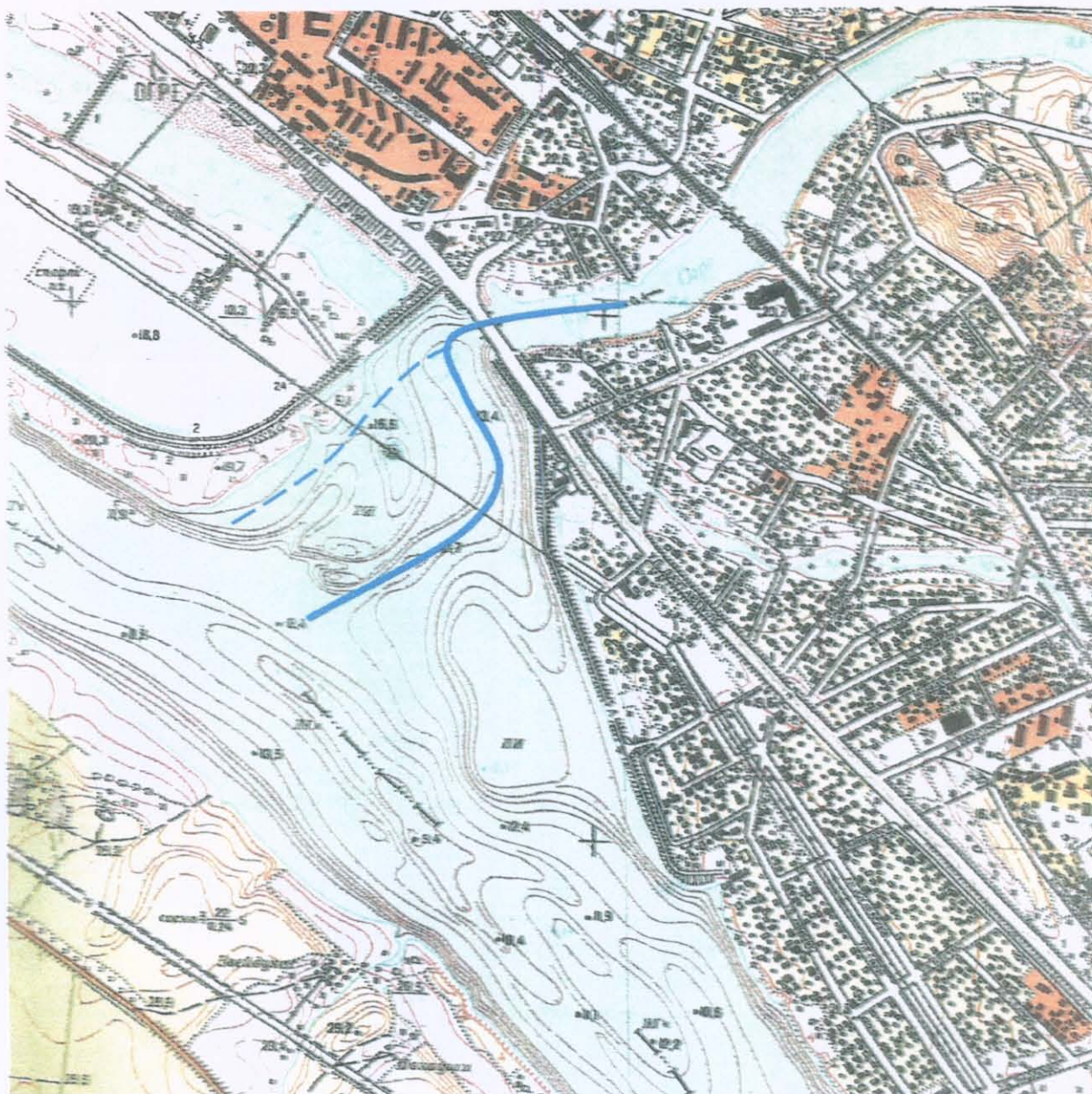
Juris Kalniņš,
VSIA “Meliorprojekts” valdes priekšsēdētājs,
inženieris – hidrotehniķis,
sertifikāts 45-110.

2013.gada 5.septembrī
Tālr.29134805

Juris Kalniņš

OGRES NOVADA PAŠVALDĪBĀ
REGISTRĒTS

1-10.11/ Nr. 354/20 2013. 09. SEPT.
-g.-

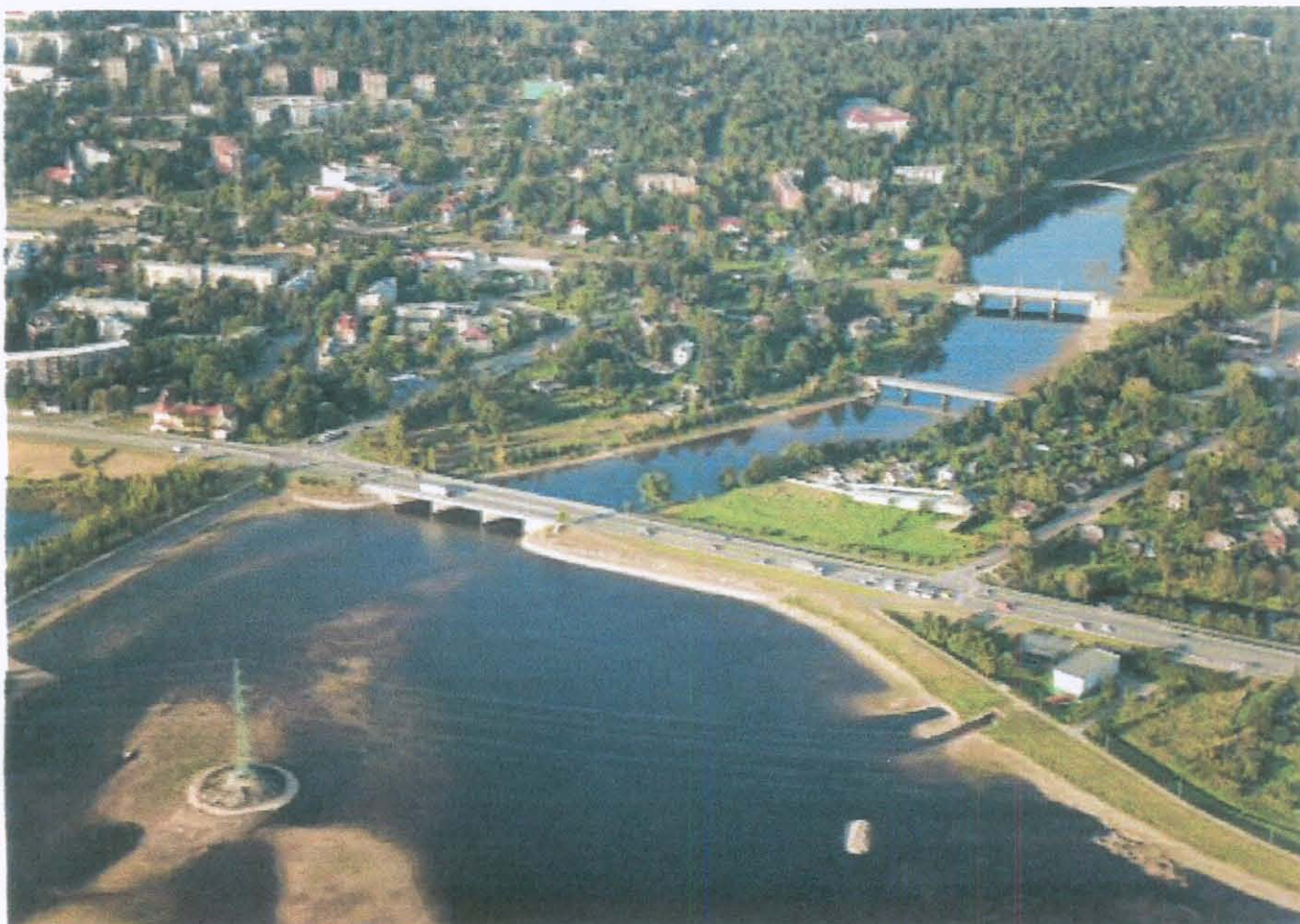
Ogres upes kreisais atzars

Ogres upes dināmiskā ass

1.attēls

Ogres upes ieteka Rīgas HES ūdenskrātuvē

2. attēls

**Skybird aerofotogrāfija Rīgas HES ūdenskrātuves
ūdens līmeņa pazemināšanas laikā 2012.gadā**

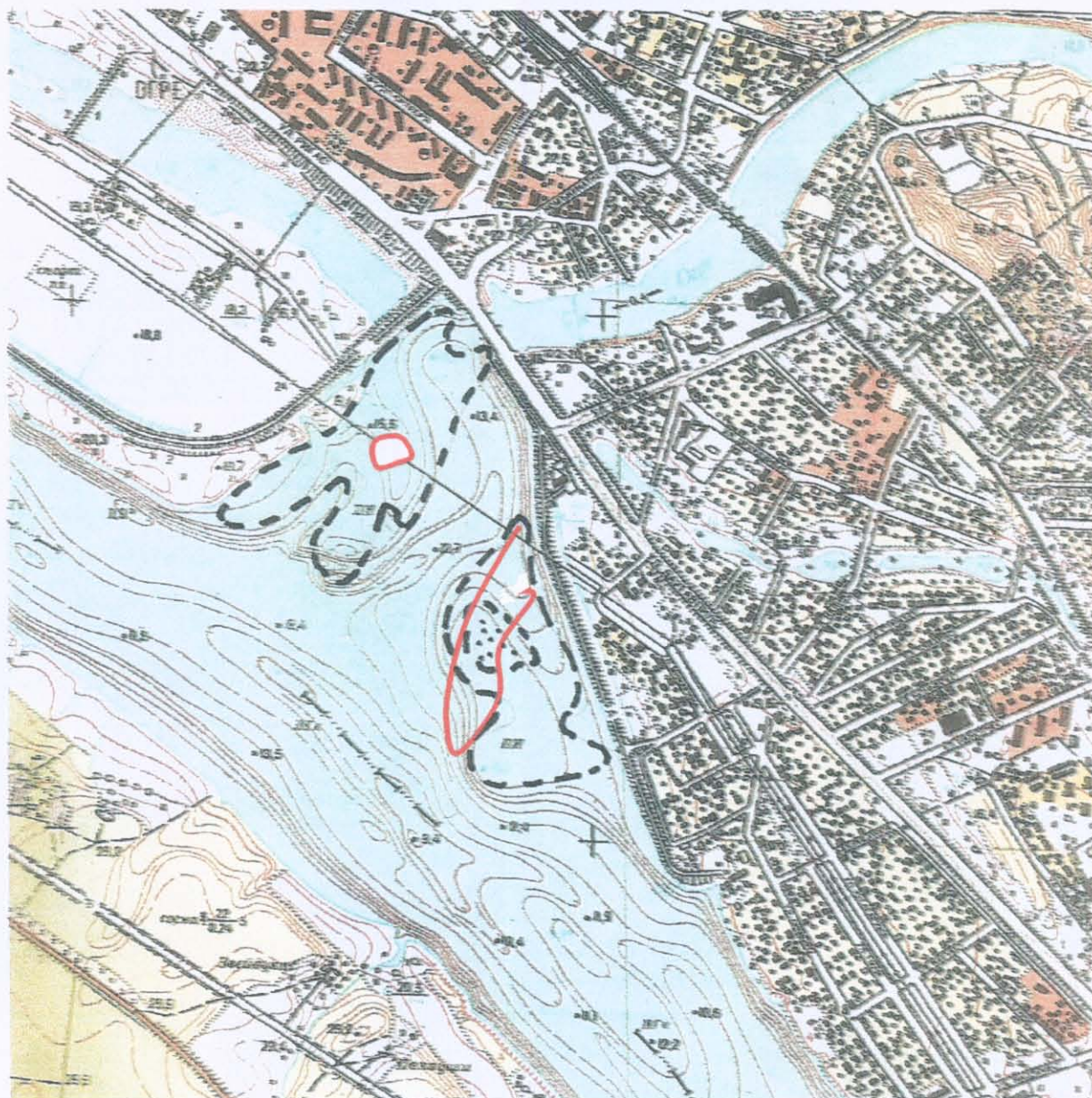

3. attēls

**Skybird aerofotogrāfija Rīgas HES ūdenskrātuves
ūdens līmeņa pazemināšanas laikā 2013.g.augustā**

4 attēls
Ogres upes ietekas plāns ar pieskalojuma orientējošām kontūrām
2013.gada augustā

5. attēls

**Priekšlikumi par pieskalojumu tīrīšanu un virzītājbūves
uzskalošanu**